

Radiologia/Isotooppi

(06) 826 4374

Ohje isotooppitutkimusta varten

Munuaisten lääkeainetehosteinen gammakuvaus

Sinulle on varattu aika munuaisten gammakuvaukseen Keski-Pohjanmaan keskussairaalan isotooppiosastolle

___ / ___ 20___ klo _____.

Tutkimme radioaktiivisen merkkiaineen avulla, johtuuko korkea verenpaine munuaisten toimintahäiriöstä.

ENNEN TUTKIMUSTA

- Varaa tutkimukseen aikaa noin kaksi tuntia.
- Tutkimuspäivänä voit syödä kevyen aterian. Juo muutama lasillinen nestettä, esim. vettä tai mehua noin puoli tuntia ennen tutkimuksen alkua.
- Voit ottaa lääkkeesi tavalliseen tapaan tutkimuspäivänä, ellei sinulle ole annettu erillistä ohjetta lääketauosta.
- Kerro meille ennen tutkimusta, jos tiedät olevasi yliherkkä kaptopriilille tai muille ACE-estäjälääkkeille.

TUTKIMUKSEN AIKANA

1. Aluksi saat suun kautta verenpainetabletin ja sinulle laitetaan laskimoon tippumaan keittosuolaliuosta.
2. Sen jälkeen makaat vuoteella tunnin ajan, jolloin odotamme, että lääke alkaa vaikuttaa.
3. Seuraavaksi ruiskutamme radioaktiivisen merkkiaineen kyynärtaipesi laskimosuoneen. Pistosta voi verrata verinäytteenottoon.
4. Ruiskutuksen yhteydessä alamme kuvata gammakameralla munuaistesi aluetta. Kuvaus kestää puoli tuntia ja on kivuton. Vaatteet saavat olla päällä koko ajan. Kuvauksen aikana tulee maata liikkumatta, koska liike aiheuttaa epätarkkuutta kuviin.

TUTKIMUKSEN JÄLKEEN

Radioaktiivinen merkkiaine ei vaikuta vointiisi ja poistuu elimistöstänne lähes kokonaan ensimmäisen virtsauksen aikana. Verenpainetabletin ei pitäisi vaikuttaa vointiisi.

NAISILLE

- Teemme tutkimuksen yleensä 10 PÄIVÄN KULUESSA KUUKAUTISTEN ALKAMISESTA. Jos sinulla on käytössä luotettava ehkäisy (e-pillerit, -kapseli, rengas, -laastari, kierukka tai sterilisaatio), voimme tehdä tutkimuksen myöhemminkin.
- Raskaana olevalle emme yleensä tee tutkimusta. Huomioithan, että raskaustesti ei anna luotettavaa tulosta ennen kuin kuukautiset ovat myöhässä.
- Tutkimus voidaan tehdä imettävälle naiselle.

VOITTE KYSYÄ

Jos on kysyttävää, voit ottaa yhteyttä isotooppiyksikköön puh.(06) 826 4374. Ajanvaraus on peruttava viimeistään kaksi arkipäivää ennen varattua aikaa. Peruuttamattomasta ajasta perimme kulloinkin voimassa olevan asiakasmaksulain mukaisen sakkomaksun, joka on ilmoitettu sairaalan nettisivuilla.

Hyvä tietää ennen isotooppitutkimusta

Mikä isotooppitutkimus on?

Isotooppitutkimuksessa annetaan potilaalle pieni määrä radioaktiivista isotooppia yleensä kyynärvarren laskimoon. Tutkimusaine hakeutuu haluttuun elimeen, jota kuvataan gammakameralla.

Pistoksen jälkeen joutuu ehkä odottelemaan ennen kuin kuvaus voidaan aloittaa. Kuvauksen aikana tulee olla liikkumatta kuvauspöydällä. Gammakamera on hyvin lähellä potilasta, jotta saadaan hyviä ja tarkkoja kuvia. Isotooppikuvausta varten ei yleensä tarvitse riisuuntua. Kaikki metalliesineet on kuitenkin poistettava kuvausalueelta.

Onko radioaktiivinen aine vaarallista?

Potilaan saama säteilyannos on yleensä verrattavissa tavalliseen röntgenkuvauksessa saatuun säteilyannokseen. Isotooppitutkimuksissa käytettävät aineet eivät yleensä aiheuta sivuvaikutuksia.

Entä jos potilas on raskaana?

Isotooppikuvauksia ei tehdä, jos potilas on raskaana tai jos raskaus on mahdollinen (kuukautiset myöhässä?). Tutkimusaine saattaa kulkeutua myös sikiön verenkiertoon eikä isotooppitutkimuksia siksi yleensä tehdä odottaville äidille. Isotooppitutkimuksen jälkeen ei yleensä tarvitse välttää raskaaksi tulemistä.

Voiko imettämistä jatkaa?

Radioaktiivista isotooppia voi erittyä äidinmaitoon. Isotooppiyksikössä tulee ilmoittaa ennen tutkimusaineen antoa imettämisestä, niin potilaalle annetaan ohjeet imetystauon pituudesta. Imetystauko on yleensä yksi vuorokausi. Tänä aikana maito voidaan lypsää ja pakastaa. Imetystauon aikana säteilevä isotooppi häviää ja pakastettu maito voidaan antaa vauvalle myöhemmin.

Voidaanko näitä tutkimuksia tehdä lapsille?

KYLLÄ. Lapsille annetaan pienempiä annoksia radioaktiivista ainetta kuin aikuisille. Annos lasketaan tarkasti lapsen painon mukaan.

Voiko saattaja olla mukaan?

KYLLÄ. Pieniä lapsia ja odottavia äitejä emme kuitenkaan suosittelle ottamaan mukaan isotooppiyksikköön.

Mitä tutkimuksen jälkeen?

Syödä ja juoda voi aivan normaalisti. Tutkimuksen jälkeen on yleensä hyvä juoda tavallista enemmän lopun päivää ja tyhjentää virtsarakko heti, kun tulee tarvetta. Tämä auttaa tutkimusainetta huuhtoutumaan pois kehosta.

Voiko hoitaa lapsia?

Lopun päivää on vältettävä läheistä kontaktia lapsiin. Lasta ei ole hyvä pitää vieressä tai sylissä pitkiä aikoja (yli puoli tuntia). Näin säästetään lasta säteilyltä.